

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

judecând, în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei din 16 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe inculpatul

Bălănici Artur Xxxx, născut la xxxxx

Termenul de examinare:

instanța de fond: 03.02.2022 – 29.04.2022;

instanța de apel: 23.05.2022 – 16.11.2022;

instanța de recurs: 31.01.2023 – 13.12.2023.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Bălănici Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea în perioada de timp de la 04.09.2020, ora 08:00 – 05.09.2020, ora 18:00 a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, și potrivit prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, lui Bălănici Artur, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința din 16.03.2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, de 4 ani închisoare, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Canalî Iulian, cu încasarea de la Bălănici Artur, în beneficiul lui Canalî Iulian suma de 5500 (cinci mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Bălănici Artur a fost achitat pe marginea acuzației de comitere la 12.08.2020, în perioada de timp între ora 12:00 până la ora 14:00 a infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe motiv că fapta infracțională nu a fost comisă de inculpat.

A fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Bălănici Artur, în perioada de timp cuprinsă între 04.09.2020, ora 08:00, până la 05.09.2020, ora 18:00, împreună și de comun acord cu o altă persoană identitatea căreia este stabilită și în privința căreia s-a dispus o altă cauză penală (f.d. 1), urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor lor, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, au pătruns prin acces liber pe teritoriul parcerii casei de locuit situată pe str. xxxx, mun. xxxx, de unde au sustras pe ascuns de la locul de depozitare din parcare de la parterul blocului, o bicicletă sportivă de model „Grosser” în valoare de 5500 lei, ce aparține lui Canalî Iulian, cauzându-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5500 lei (*cauza penală nr. xxxx*).

Acțiunile inculpatului Bălănici Artur au fost încadrate de către instanța de judecată în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu indicii calificativi: *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, fapta săvârșită de două sau mai multe persoane prin pătrundere în alt loc pentru depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Tot el, Bălănici Artur, în cadrul cauzei penale a fost acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pentru faptul că având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, în perioada de timp cuprinsă între ora 12:00 până la ora 14:00, la data de 12 august 2020, aflându-se în vizită la Paladi Felicia în apartamentul situat pe adresa mun. xxxx, str-la xxxx, acționând cu intenție directă, prin acces liber, ar fi pătruns în camera alăturată, de unde pe ascuns, ar fi sustras mijloace financiare în sumă de 3100 lei și 100 euro, care conform cursului valutar la data de 12 august 2020, stabilit de Banca Națională a Moldovei constituie 1951,31 lei, ulterior cu banii sustrasi deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzându-i lui Butusneanu Ion, o daună materială considerabilă în mărime totală de 5051,31 lei.

Acțiunile inculpatului Bălănici Artur pe acest capăt de acuzație au fost calificate de către procuror în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu indicii calificativi: *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Împotriva sentinței au declarat *apeluri*:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chisinau, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Besliu Liliana, care a solicitat admiterea apelului, casarea

sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bălănici Artur să fie recunoscut vinovat;

- de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (pe infracțiunea din 04.09.2020 - 05.09.2020), cu stabilirea unei pedepse sub formă de 2 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal (pe infracțiunea din 12.08.2020), cu stabilirea unei pedepse sub formă de 2 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili pedeapsă de 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin concurs de infracțiuni prin cumul parțial cu pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare stabilită prin sentința din 12.01.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a-i stabili inculpatului Bălănici Artur pedeapsă definitivă 5 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A încasa din contul inculpatului Bălănici Artur în contul părții vătămate Butușneanu Ion suma de 5051,31 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

A încasa din contul inculpatului Bălănici Artur în contul părții vătămate Canali Iulian suma de 5500 lei, cu titlu de prejudiciu material, cauzat prin infracțiune.

Corpul delict - foarfecile de tăiat metal și două veste sportive ridicate și ulterior examinate la 18.09.2020, care se află la OUP, IP Centru a DP mun. Chișinău, cu titlu de bunuri utilizate la comiterea infracțiunii, la devenirea definitivă a prezentei sentințe de confiscat în beneficiul statului.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor din dosar în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accent doar pe depozițiile și versiunea inculpatului;

- instanța de judecată în mod inexplicabil și neîntemeiat a respins probele administrate de către acuzare, fără a ține cont atât de norma materială, cât și de cea procesuală în vigoare, mai mult fără a constata acele erori invocate și pretinse ce ar dovedi, că acestea au fost viciate sau administrate cu încălcarea normelor Codului de procedură penală.

3.2. Avocatul Roșca Maxim în numele inculpatului, care a solicitat admiterea apelului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Bălănici Artur să fie achitat, totodată solicitând repunerea în termen a cererii de apel.

4. Prin decizia din 16 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Bălănici Artur în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat (infracțiunea din 04-05 septembrie 2020), precum și nevinovăția inculpatului care nu a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, achitându-l pe Bălănici Artur în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat (infracțiunea din 12.08.2020).

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la prezenta cauză penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Inculpatul Bălănici Artur, fiind audiat în cadrul instanței de apel a refuzat să facă declarații pe marginea cauzei date, însă la etapa urmăririi penale, fiind audiat în calitate de învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, Bălănici Artur a comunicat că vina o recunoaște, iar de cele comise se căiește sincer (f.d. 40 vol. I; f.d.130 Vol. II).

Referitor la numirea pedepsei penale pentru comiterea infracțiunii (din 04-05 septembrie 2020) prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La fel, prima instanță întemeiat a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Canalî Iulian și argumentat a dispus a încasa în beneficiul ultimului de la Bălănici Artur prejudiciul material cauzat prin infracțiune (din 04-05 septembrie 2020) în mărime de 5500 lei, or în conformitate cu art. 1998 alin. (1) Cod Civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Cu referire la învinuirea de comitere a infracțiunii (din 12.08.2020, parte vătămată Butușneanu Ion) prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, instanța de apel a menționat că, la etapa urmăririi penale între partea vătămată și inculpat, precum și între martor și inculpat nu a fost realizată o confruntare, iar audierea acestora a fost efectuată în lipsa inculpatului și avocatului său, ultimii neavând posibilitatea de a le formula careva întrebări, deoarece pornind de la conținutul rechizitoriului și a materialelor din dosar, acestea sunt probe unice și determinante

pentru verificarea faptelor descrise în rechizitoriu. Astfel, prima instanță just a apreciat că informațiile relevate de probele enunțate (declarațiile date la UP de partea vătămată Butușneanu Ion și martorul Paladi Felicia) nu pot fi puse la baza respectivei sentințe.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Scutelnic Cătălin, care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012), solicită casarea integrală a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului declarat indică următoarele aspecte:

- analizând decizia contestată, în coraport cu motivele expuse în cererea de apel, consideră că instanța în mod corect a calificat acțiunile lui Bălănici Artur în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (sustragere de la Canalul Iulian), fapt în temeiul căruia în această parte decizia nu este contestată,

- recurentul contestă soluția instanței de apel în partea ce ține de achitarea dispusă în privința lui Bălănici Artur de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (sustragere de la Butușneanu Ion), or, analizând decizia instanței de apel, în coraport cu probele cercetate pe dosar, consideră că în acest caz, instanța de apel, le-a dat o apreciere greșită, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului și o interpretare eronată a dreptului material, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz, mai mult ca atât, în mod incorect fiind respinse probele administrate de către acuzare.

- în opinia recurentului, instanța de apel în mod incorect a concluzionat asupra legalității sentinței de achitare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (sustragerea de la Butușneanu Ion), iar în asemenea circumstanțe decizia contestată este pasibilă casării în baza temeiurilor invocate în dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii. Totodată, recurentul consideră că instanța de apel a omis a se expune asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel a procurorului;

- unicul motiv invocat de către instanțe în dispunerea soluției de achitare constituie respingerea de către instanțe a declarațiilor părții vătămate Butușneanu Ion și a martorului audiat Paladi Felicia pe motiv că la urmărirea penală nu a fost efectuată confruntarea între aceste persoane.

Consideră recurentul că, soluția instanțelor este una greșită și incorectă, or pe caz, de către acuzare în totalitate a fost respectată acea procedură ce ar fi oferit dreptul de a da citire declarațiilor părții vătămate și a martorului sus indicat.

În acest sens, menționează recurentul că dispoziția art. 371 Cod de procedură penală, prevede excepțiile de la principiul nemijlocirii prevăzut de art. 314 și art. 389

Cod de procedură penală și acordă posibilitatea, cu respectarea anumitor condiții, citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului/părții vătămate depuse în cursul urmăririi penale.

Consideră recurentul că circumstanțele de fapt constatate în speță precizează că, în cazul dat partea vătămată Butușneanu Ion și martorul Paladi Felicia au absentat justificat de la audierea în cadrul ședinței de judecată, dat fiind faptul că nu mai locuiau la adresele indicate, eventual se pot afla peste hotarele țării, astfel actual fiind imposibilă localizarea acestora și aducerea în fața instanței de judecată.

Menționează recurentul că, în speță declarațiile depuse de partea vătămată Butușneanu Ion și a martorului Paladi Felicia, coroborează cu alte mijloace de probă administrate de partea acuzării și expuse conform rechizitoriului, astfel apreciind caracterul său ca fiind determinant sau nu, s-a ținut cont de forța probatorie și a celorlalte mijloace de probă, constatându-se că declarațiilor date de martori nu i se atribuie un caracter determinant atâta timp cât sunt susținute și de alte probe.

6. Conform art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă recursul este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Completul de judecată al Curții Supremă de Justiție considerând că recursul este admisibil, și judecându-l potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, respinge recursul, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Din conținutul recursului se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la 01.09.2023), și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În esență, argumentele acuzării se referă la faptul că instanța de apel a dat o apreciere eronată materialului probator prezentat la dosar și a respins probele părții acuzării, reținând doar versiunea părții apărării, prin ce a concluzionat greșit asupra nevinovăției inculpatului Bălănicu Artur în comiterea infracțiunii (din 12.08.2020) prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

6.1. Judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel sub aspectele invocate, completul de judecată constată că temeiul din recurs și motivele

invocate nu s-au confirmat, iar instanța de recurs va puncta raționamentele care au stat la baza respingerii recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție este solidar cu soluția pronunțată de instanța de apel și într-un prim aspect, se va expune referitor la criticele recurentului precum că instanțele de fond nu au apreciat la justa valoare probatoriul administrat.

Instanța de recurs menționează că chestiunea de apreciere a probelor nu se regăsește printre temeiurile de declarare a recursului, la această etapă a procedurilor instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, completul de judecată nu va analiza și verifica probele din dosar preponderent având în vedere că nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea dispunerii achitării lui Bălănici Artur și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea care rezultă din materialul probator administrat (pe acuzația de comiterea infracțiunii din 12.08.2020).

Totodată, instanța de recurs ține să accentueze că față de lucrul judecat de instanța de apel, se constată motivarea amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta imputată inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 CEDO.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o instanța ierarhic-superioară poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Completul de judecată constată că, procurorul invocă eroare gravă de fapt pretinsă a fi comisă de către instanța de apel, urmarea că ultima nu a perceput direct faptele și împrejurările relatate de partea acuzării cu referire la probele acestea.

În acest sens, completul de judecată reamintește că, potrivit prevederilor art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar conform art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Astfel, completul de judecată statuează că, vinovăția persoanei inculpate urmează să rezulte din ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu din

relatările procurorului cu referire la probele prezentate, unde prin anumite concluzii cu tenta de presupunere "acoperă" golurile în probatoriul administrat, care nu permit crearea unui ansamblu de probe concludente referitor la vinovăția persoanei inculpate dincolo de dubii rezonabile și care nu au fost înlăturate în condițiile Codului de procedură penală, după cum prevede art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, și care se interpretează în favoarea inculpatului.

Ca urmare, completul de judecată constată că soluția instanței de apel referitor la menținerea sentinței instanței de fond în partea achitării inculpatului pe capătul acuzației de comiterea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor lui Butușeanu Ion la data de 12.08.2020, este corectă ori, argumentele recurentului privind vinovăția inculpatului, nu au acoperire probatorie prin ansamblul de probe concludente, fiind corect constatat de către instanța de apel că probele administrate, în împrejurările stabilite în cauză penală, sunt insuficiente pentru a constata vinovăția inculpatului pe acest capăt de acuzare. În acest sens corect s-a stabilit de instanța de apel că, potrivit rechizitoriului, învinuirea pe acest capăt de acuzare a fost întemeiată doar pe declarațiile părții vătămate Butușeanu Ion și a martorului Paladi Felicia, date în cadrul urmăririi penale, precum și în baza procesului-verbal de cercetare la fața locului cu tabelul fotografic, însă din acestea nu rezultă participarea inculpatului în sustragerea pe ascuns a bunurilor părții vătămate Butușeanu Ion.

Mai mult, instanțele de fond întemeiat au concluzionat că declarațiile părții vătămate Butușeanu Ion și a martorului Paladi Felicia date la etapa de urmărire penală, nu pot fi puse ca probe la baza sentinței de condamnare a inculpatului din motiv că la etapa urmăririi penale între partea vătămată și inculpat, precum și între martor și inculpat nu a fost realizată o confruntare, iar audierea acestora a fost efectuată în lipsa inculpatului și a avocatului acestuia, ultimii neavând posibilitatea de a le formula careva întrebări persoanelor care mărturisesc împotriva inculpatului, și acestea fiind probele unice și determinante pentru confirmarea vinovăției inculpatului în prezenta cauza penală, ori din alte probe descrise în rechizitoriu în sensul acuzației aduse inculpatului pe acest capăt de acuzație și verificate de instanța de apel, vinovăția inculpatului Bălănicu Artur nu rezultă.

Astfel, alegerile procurorului precum că instanța de apel, în situația de imposibilitatea procurorului de a asigura prezența în ședința de judecată a părții vătămate și a martorului, incorect a refuzat dării citirii declarațiile părții vătămate și a martorului date la etapa de urmărire penală, ori "*depozițiile martorilor/părților vătămate absenți nu constituie, în principiu, unica probă a acuzației sau proba decisivă*", completul de judecată a Curții Supreme de Justiție le consideră declarative, or la caz, alte probe concludente nici nu sunt pe capătul acuzației inculpatului de comiterea infracțiunii la data de 12.08.2020.

În acest sens, completul de judecată observă că, la caz nici procurorul recurent nu a enumerat în recurs nici o altă probă considerată a fi decisivă în acuzația

inculpatului pe acest capăt de acuzare, deși susține declarativ prin recurs că declarațiile părții vătămate Butușneanu Ion și a martorului Paladi Felicia date la etapa de urmărire penală, nu reprezintă probe unice și decisive.

Din materialele cauzei penale completul de judecată reține că, în cadrul urmăririi penale, pe acest capăt de acuzație Bălănicu Artur având statut de bănuit, a recunoscut vinovăția în bănuiala imputată, însă a refuzat să facă declarații (f.d. 33, vol.I), iar ulterior, având statut de învinuit a recunoscut vinovăția și a acceptat să facă declarații în fața procurorului, însă acesta din urmă s-a limitat doar la constatarea faptului că învinuitul î-și „recunoaște” învinuirea, dar nu a audiat în mod efectiv învinuitul referitor la circumstanțele comiterii infracțiunii, cât și referitor la faptul ce anume recunoaște învinuitul și în care volum, o dată ce acesta a acceptat a fi audiat și de a răspunde la întrebări (f.d. 40, vol. I).

Consecutiv, materialele cauzei penale atestă că în instanța de fond și în instanța de apel, inculpatul a refuzat să facă declarații și să răspundă la întrebări.

Prin urmare, completul de judecată constată că în prezenta cauza penală cu desăvârșire lipsesc declarațiile inculpatului referitor la circumstanțele comiterii infracțiunii imputate, și care la caz, ar fi fost posibil de reținut de către instanțele de fond în calitate de probă conform prevederilor art.93 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală. În acest sens, completul de judecată constată că instanța de apel, justificat nu a reținut în sarcina inculpatului procesul-verbal de audierea lui la etapa de urmărire penală în calitate de învinuit cu ”constatarea faptului recunoașterii vinovăției” imputate, ori **procesul-verbal nu conține elementele de fapt constatate prin intermediul declarațiilor învinuitului** referitor la circumstanțele comiterii infracțiunii și volumul acuzației recunoscute, din care motiv nu întrunește criteriile unei probe concludente conform art.93 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală.

Cât privește argumentul recurentului precum că: *”acuzatorul de stat a întreprins toate acțiunile legal posibile pentru a asigura prezența părții vătămate și martorului în instanță, în acest sens aceștia au fost citați legal, totodată de nenumărate ori a fost dispusă și aducerea silită a lor, constatându-se că ei nu se află la locul de trai cunoscut, atât în faza examinării cauzei în prima instanță, cât și în faza examinării cauzei în instanța de apel, prin urmare fiind imposibilă audierea martorilor în ședință”*, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, deoarece după cum rezultă din circumstanțele cauzei penale, „locul de trai cunoscut” la care face referire procurorul este adresa locuinței pe care partea vătămată și martorul o închiriau, și unde efectiv a fost comisă infracțiunea, însă nu și domiciliul cel înregistrat în Registrul de Stat al populației, și care, la caz, nici nu a fost verificat de procuror în vederea depistării părții vătămate și a martorului, ori la materialele cauzei penale lipsesc fișele personale ale acestora (extrase din Registrul de Stat al populației). Respectiv, se concluzionează că de către partea acuzării nu a fost îndeplinită obligația pozitivă și nu au fost întreprinse toate măsurile efective pentru a stabili locul aflării părții vătămate

și a martorului, pentru a asigura prezența lor în ședința de judecată pentru audiere, dar s-a limitat la sintagme „locul de trai cunoscut” și ”posibil se află peste hotare”.

De asemenea, declarative sunt și afirmațiile procurorului din recurs precum că *curtea de apel neîntemeiat a respins probele părții acuzării*, or analizând decizia instanței de apel, completul de judecată reține că nu a avut loc respingerea probelor părții acuzării, însă instanța de apel a constatat insuficiența probelor concludente în prezenta cauza penală referitor la posibilitatea de a concluziona că anume inculpatul Bălănici Artur a comis furtul bunurilor de la partea vătămată Butușneanu Ion la 12.08.2020.

Astfel, o sentință de condamnare poate fi dată de instanța de judecată, doar când au fost înlăturate toate dubiile privind nevinovăția persoanei inculpate.

Ca urmare completul de judecată menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție.

Rezumând cele expuse, completul de judecată statuează că temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe care s-a bazat procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, în recursul declarat, nu sunt imputabile deciziei atacate, deoarece în urma examinării acesteia, se conchide că instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei și a dat răspuns la toate motivele expuse în apel în coraport cu poziția acuzării, astfel fiind atestat că decizia instanței de apel corespunde normelor procesual-penale, este legală și întemeiată.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că argumentele pentru recurs indicate în cerere nu și-au găsit confirmare, iar la judecarea recursului nu s-au depistat erori de drept, care ar impune soluția casării deciziei instanței de apel, completul de judecată a ajuns la concluzia de a respinge recursul declarat în cauză, cu menținerea deciziei atacate.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei din 16 noiembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui ***Bălănici Artur xxxx***, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Anatolie Țurcan

***Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Bălănici Artur***

1. Prin sentința din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Bălănici Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea în perioada de timp de la 04.09.2020, ora 08:00 – 05.09.2020, ora 18:00 a infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal și potrivit prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 alin.(1) Cod penal, lui Bălănici Artur, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință i s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința din 16.03.2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, de 4 ani închisoare, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Canalî Iulian, cu încasarea de la Bălănici Artur, în beneficiul lui Canalî Iulian suma de 5 500 (cinci mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Bălănici Artur a fost achitat pe marginea acuzației de comitere la 12.08.2020, în perioada de timp între ora 12:00 până la ora 14:00 a infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, pe motiv că fapta infracțională nu a fost comisă de inculpat.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Bălănici Artur, în perioada de timp cuprinsă între 04.09.2020, ora 08:00, până la 05.09.2020, ora 18:00, împreună și de comun acord cu o altă persoană identitatea căreia este stabilită și în privința căreia s-a disjuns o altă cauză penală (f.d.1), au pătruns prin acces liber pe teritoriul parcării casei de locuit situată pe str. Xxxx, mun. xxxx, de unde au sustras pe ascuns o bicicletă sportivă în valoare de 5 500 lei, ce aparținea lui Canalî Iulian, cauzându-i ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5 500 lei.

La fel, instanța de fond a constatat că, Bălănici Artur, a mai fost acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, pentru faptul că, în perioada de timp cuprinsă între ora 12:00 până la ora 14:00, la data de 12 august 2020, aflându-se în vizită la Paladi Felicia în apartamentul nr.xx, situat pe adresa mun.

xxxx, stradela xxxx, prin acces liber, ar fi pătruns în camera alăturată, de unde pe ascuns, ar fi sustras mijloace financiare în sumă de 3 100 lei și 100 euro, care conform cursului valutar constituia suma de 1 951,31 lei, cauzându-i lui Butusneanu Ion, o daună materială considerabilă în mărime totală de 5 051,31 lei.

A acțiunile inculpatului Bălănici Artur pe acest capăt de acuzație *au fost calificate de către procuror în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2022, apelurile declarate de către procuror și avocatul inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției, instanța de apel a menținut concluziile primei instanțe despre nevinovăția inculpatului, argumentând că vina acestuia nu a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, instanța de fond motivat achitându-l pe Bălănici Artur în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat (episodul din 12.08.2020).

Inculpatul Bălănici Artur, fiind audiat în cadrul instanței de apel, a refuzat să dea declarații, însă, fiind audiat în calitate de învinuit la etapa urmăririi penale a comunicat că vina o recunoaște și se căiește sincer de cele comise.

Cu referire la învinuirea de comiterea infracțiunii - episodul din 12.08.2020, (parte vătămată Butușneanu Ion), instanța de apel a menționat că, la etapa urmăririi penale nu au fost realizate confruntări, audierea părții vătămate și a martorului a fost efectuată în lipsa inculpatului și avocatului său, ultimii neavând posibilitatea de a le formula careva întrebări.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu **recurs** de către procuror, prin care solicită casarea integrală a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Din conținutul recursului se constată că, procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art.art.427 alin. (1) pct. 6), 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la 01.09.2023), și anume că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

5. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, fiind solidar cu soluția pronunțată de instanța de apel, a reținut că chestiunea de apreciere a probelor nu se regăsește printre temeiurile de declarare a recursului, la această etapă a procedurilor instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Din atare considerente, completul de judecată nu va analiza și verifica probele din dosar preponderent având în vedere că nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea achitării lui Bălănici Artur și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea care rezultă din materialul probator administrat (pe acuzația de comiterea infracțiunii din 12.08.2020).

Totodată, instanța de recurs a relevat că, potrivit jurisprudenței CtEDO, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță.

6. La soluționarea cauzei penale asupra recursului menționat supra, în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele.

6.1. Dispunând inadmisibilitatea recursului ca fiind **vădit neîntemeiat**, instanța de recurs, *fără o argumentare suficientă*, a menținut soluția instanței de apel referitor la menținerea sentinței instanței de fond în partea achitării inculpatului pe capătul acuzației de comiterea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor lui Butușneanu Ion la data de 12.08.2020.

Or, sunt pripite și eronate concluziile pur afirmative despre faptul că:

- argumentele recurentului privind vinovăția inculpatului, nu au acoperire probatorie prin ansamblul de probe concludente și că ar fi insuficiente probele din cauză penală, pentru a constata vinovăția inculpatului pe acest capăt de acuzare;

- învinuirea pe acest capăt de acuzare a fost întemeiată doar pe declarațiile părții vătămate Butușneanu Ion și a martorului Paladi Felicia, date în cadrul urmăririi penale, precum și în baza procesului-verbal de cercetare la fața locului cu tabelul fotografic, însă din acestea nu rezultă vinovăția inculpatului;

- probele menționate nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare din motiv că, la etapa urmăririi penale între partea vătămată și inculpat, precum și între martor și inculpat *nu a fost realizată o confruntare*, audierea acestora a fost efectuată în lipsa inculpatului și a avocatului acestuia;

- deși, pe acest capăt de acuzație, în cadrul urmăririi penale Bălănici Artur a recunoscut vinovăția în bănuiala imputată, totuși ar fi refuzat să facă declarații (f.d.33, vol. I). Totodată, având statut de învinuit, a recunoscut vinovăția și a acceptat să facă declarații în fața procurorului, însă acesta din urmă s-a limitat doar cu ”constatarea faptului” că învinuitul învinuirea î-și „recunoaște” și se căiește, dar nu a audiat în mod efectiv învinuitul referitor la explicarea circumstanțelor comiterii infracțiunii, cât și referitor la faptul ce anume recunoaște învinuitul, odată ce acesta a acceptat a fi audiat și de a răspunde la întrebări (f.d.40, vol. I).

6.2. Consider că, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție greșit a concluzionat că, în prezenta cauza penală nu sunt declarațiile inculpatului referitor la circumstanțele comiterii infracțiunii imputate, și care la caz, ar fi fost posibil de reținut de către instanțele de fond în calitate de probă conform prevederilor art.93 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală.

Or, instanța de apel nejustificat nu a reținut în calitate de probe procesele-verbale de audiere a lui A. Bălănici de la etapa de urmărire penală, din acestea rezumând faptul recunoașterii vinovăției imputate.

6.3. Motivarea că, *nu se conțin elementele de fapt care urmau să fie constatate prin intermediul declarațiilor detaliate ale bănuțului/învinuțului, din care motiv declarațiile depuse de către Bălănici Artur nu întrunesc criteriile unei probe concludente (art.93 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală*, este vădit arbitrară și lipsită de logică juridică. Astfel de motivare greșit este invocată de către instanțele de judecată, fără a se ține cont de faptul că lui Bălănici Artur i-au fost aduse la cunoștință drepturile de bănuț și învinuit, acesta fiind asistat de apărător și preferând să nu depună declarații detaliate. Refuzul de a da declarații detaliate, nu poate servi temei de înlăturare a probei, mai ales că, la finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor dosarului penal spre cunoștință, inculpatul și apărărea nu au invocat constatarea nulității probei respective.

Mai mult, lipsa petrecerii unor confruntări, la fel nu poate constitui temei de achitare a inculpatului Bălănici Artur, acestuia fiindu-i aduse la cunoștință drepturile sale, care însă nu a solicitat petrecerea unor confruntări, benevol recunoscând vinovăția sa și menținându-și declarațiile de recunoaștere a vinovăției la audieri în ședințele instanțelor de judecată (de fapt, fiind bazate doar pe presupuneri afirmațiile expuse din oficiu, precum că – *A. Bălănici ar fi dorit să depună declarații detaliate*).

Reieșind din cele expuse supra, am optat pentru admisibilitatea recursului și casarea decizie instanței de apel în partea menținerii sentinței de achitare, considerând că, este corectă soluția de admiterea a recursului, cu dispunerea rejudecării cauzei penale în această parte, de către aceeași instanță de apel.

Judecător

Țurcan Anatolie